ARTICULI PACIS UNIONIS ET CONFOEDERATIONIS

Perpetuò duraturæ, inter Serenissimum & Celsissimum Dominum OLIVARIUM, *Dominum Protectorem Reipubl. Angliæ, Scotiæ, & Hiberniæ, &c. ab una:* Et Celsos Potentesque Dominos ORDINES GENERALES FOEDERATARUM BELGII PROVINCIARUM *ab altera parte conclusæ.*

LONDINI,

Typis *Du-Gardianis*, Anno Domini, 1654.

ARTICULI

Pacis, Unionis, & Confœderationis perpetuò duraturæ, inter Serenißimum & Celsißimum Dominum OLIVARIUM, *Dominum Protectorem Reipubl. Angliæ, Scotiæ, & Hiberniæ, &c. ab una: Et Celsos Potentesque Dominos* ORDINES GENERALES FOEDERATARUM BELGII PROVINCIARUM *ab altera parte conclusæ.*

I.

IMprimis conventum, concordatum, & conclusum est, quod ab hoc die sit vera, firma & inviolabilis Pax, Amicitia, sincerior, intimior atque arctior Affinitas, Confœderatio, & Unio inter Rempubl. Angliæ atque Ordines Generales Fœderatarum Belgii Provinciarum, terrasque, regiones, civitatesque sub utriusque ditione, sine distinctione locorum positas, earumque populum & Incolas cujuscumque gradus fuerint.

II.

Item, uti in posterum omnis inimicitia, hostilitas, discordia & bellum inter dictas Respub. earumque populares & subditos cessabit, atque utraque pars omnibus læsionibus, direptionibus, deprædationibus, injuriisque per terram, mare, & aquas dulces, in omnibus suis terris, regionibus, dominiis, locis, & præfecturis quibuscunque deinceps abstinebit.

III.

Item, quod omnes offensæ, injuriæ, sumptus, & damna, quæ pars una ab alterâ pertulit post $\frac{18}{28}$ Mensis Maji Anni 1652. delebuntur, atque è memoria eradentur, eo modo quo neutra dictarum partium alteri negotium facesset ob aliquod istiusmodi damnum, offensam, injuriam, aut sumptus: sed omnis & cujuscunque eorum perfecta erit hunc in usque diem abolitio, atque omnes eo nomine lites actionesque cassæ nullæque erunt: exceptis iis deprædationibus, quæ *in Maribus Britannicis* committentur, post spatium duodecim dierum; atque *intra Maria Britannica & Promontorium S*^ti^*. Vincentis*, post spatium sex hebdomadum; & inde *in Mari Mediterraneo & ad Æquatorem* usque, post spatium decem hebdommadum, atque *ultra Æquatorem*, post spatium octimestre, à publicatione Pacis numerandum, vel immediatè post sufficientem notitiam Pacis in dictis locis factam, atque omnes deprædationes, damnorumque illationes, quæ ab alterutra parte post tempora præfinita, vel notitiam antedictam factæ seu commissæ

missæ fuerint, in rationum reddendarum tabulas referentur, quæque ablata sunt restituenda, damnaque inde nascentia compensabuntur.

IV.

Item, uti omnes bello capti, cujuscunque gradus seu quocunque loco sint, liberè absque pretio utrinque dimittantur.

V.

Item, uti ambæ Respub. maneant Amici, Confœderati, necessitudine & amicitia conjuncti, & adstricti ad libertates atque immunitates populi alterutrius, contra quoscunque demum tuendas, qui utriusve Status pacem terra marive disturbare conabuntur, vel qui infra alterutra dominia degentes publici libertatis populi hostes denunciabuntur.

VI.

Item, quod neutra dictarum Rerumpubl. quidquam aget, faciet, molietur, tractabit, aut attentabit adversus alteram, vel populum alterutrius quocunque in loco, sive terra, mari, portubus, districtibus, finibus, & aquis dulcibus, quacunque occasione; nec earum altera vel populus alterutrius dabit, præstabit, vel subministrabit ullum auxilium, consilium, seu favorem; neque quicquam agi, tractari, vel attentari ab alio quoviscunque assentiet in damnum aut præjudicium alterutrius, vel populi alterutrius: Sed omnibus & singulis degentibus vel commorantibus infra alterutram Rempub. vel infra unius vel alterius Dominia existentibus, qui contra alterutram Rempub: quicquam agent, facient, tractabunt, vel attentabunt; utraque expressè & cum effectu contradicet, renitetur, atque impedimentum realiter præstabit.

VII.

Item, quod neutra Respublica, neve ullus ex populo alterutrius, Incolis, aliisve in earum ditione commorantibus, alterutrius Reipub: hostes aut rebelles quocunque subsidio, consilio, studio, fovebit vel adjuvabit, sed expressè contradicet atque efficaciter obstabit, ne quid auxilii aut adjumenti ab ullo qui aut ex populo, incolis, vel commorantibus in alterutra Republica fuerit, ullis istiusmodi hostibus aut rebellibus prædictis, seu sint viri, naves, arma, bellicus apparatus, aliaque bona interdicta, neque etiam pecuniæ, aut commeatus, seu victualia, mari vel terra submittantur aut suppeditentur, atque omnes naves, arma, bellicus apparatus, aliave bona interdicta, etiam pecuniæ aut commeatus ad quamcunque personam vel personas pertinentia, quæ contra sensum hujus Articuli submittentur aut suppeditabuntur, eidem Reipub. addicentur & in fiscum cedent.

Quin

Quin & ii qui ſcientes & volentes quicquam contra ſenſum hujus Articuli fecerint, commiſerint, attentaverint, conſiliumve dederint, utriuſque Reipub. hoſtes judicabuntur, in eaque Repub. ubi id commiſſum aut perpetratum fuerit, perduellionis pœnas luent. De ſpecificatione autem eorum Mercium quæ prohibitæ aut contrabandæ cenſebuntur, convenienti tempore per Commiſſarios convenietur, ita tamen ut interim ſit abſque præjudicio eorum quæ poſita ſunt in hoc Articulo.

VIII.

Item, quod utraque Reſpublica ſibi mutuò, ſincerè & fideliter prout opus fuerit, contra alterutrius hoſtes & rebelles, terrâ marique opem feret, viris & navibus eâ proportione, eoque modo, iiſque conditionibus, de quibus poſtmodum convenerit, prout neceſſitas & rerum alterutrius ratio tulerit; ſumptibus tamen & expenſis illius partis quæ auxilium rogaverit.

IX.

Item, quod neutra dictarum Rerumpublicarum populuſve alterutrius hoſtem vel hoſtes, rebellem vel rebelles, profugum vel profugos alterutrius Reipublicæ declaratos, vel declarandos, in ejus dominia, terras, regiones, portus, ſinus, aut diſtrictus, eorumve aliquod recipiet, neque iis vel eorum alicui in prædictis locis vel aliquocunque etiam extra ſua dominia, patrias, regiones, terras, portus, ſinus, aut diſtrictus, auxilium, conſilium, hoſpitium, milites, naves, pecunias, arma, apparatum bellicum, vel commeatum concedet, præbebit, aut miniſtrabit. Neve alteruter Status iſtiuſmodi hoſtes, rebelles, profugos, à quacunque perſona vel perſonis recipi permittet in ſua dominia, patrias, regiones, terras, portus, ſinus, diſtrictus; nec iſtiuſmodi hoſtibus, rebellibus, profugis, ullum auxilium, conſilium, hoſpitium, favorem, arma, apparatum, milites, naves, pecunias, aut commeatum præſtari, miniſtrari, aut concedi permittet; ſed expreſſe & cum effectu contradicet, obſtabit, atque impedimentum realiter præſtabit.

X.

Item, quod ſi alterutra dictarum Rerumpubl. aliquem vel aliquos, ſuum vel ſuos fuiſſe & eſſe hoſtem vel hoſtes, rebellem vel rebelles, profugum vel profugos, & in ſua dominia, territoria, patrias, portus, diſtrictus, vel eorum aliquod receptum vel receptum vel receptos eſſe, aut ibidem commorari, latitare, vel profugium ſibi quærere, per literas ſuas publicas & authenticas alteri ſignificaverit & declaraverit, tunc illa Reſpubl. quæ hujuſmodi literas receperit, vel cui taliter ſignificatum vel declaratum fuerit, intra ſpatium viginti octo dierum à die prædictæ ſignificatiouis proxime & continue numerandum, tenebitur dicto hoſti vel hoſtibus, rebelli vel rebellibus, profugo vel profugis præcipere & mandare, ut extra ſua dominia, patrias, regiones, terras, diſtrictus, & eorum quidlibet

libet singuli recedant & exeant. Et si quis prædictorum hostium, rebellium, aut profugorum intra quindecimum diem à die hujusmodi præcepti & mandati non recesserit vel exiverit, singuli morte atque amissione prædiorum & bonorum mulctabuntur.

XI.

Item, quod nullus rebellis, hostisve publicus Reipublicæ Angliæ in aliqua castra, oppida, villas, portus, districtus, vel alia loca sive privilegio donata sive non donata, quæ aliqua persona cujuscunque Status & Dignitatis existat vel existet, infra Dominia & territoria Fœderatarum Provinciarum quocumque jure vel titulo tenet vel possidet, vel deinceps tenebit vel possidebit, recipietur; nec in ea per aliquam personam cujuscunque status aut dignitatis fuerit, recipi vel in iisdem commorari permittetur aut tolerabitur: Neque Domini Ordines Generales Fœderatarum Provinciarum alicui hujusmodi rebelli, hostive publico in locis prædictis, in navibus, militibus, pecuniis, commeatu, aut alio quocunque modo auxilium, consilium, aut favorem per aliquam personam cujuscunque status aut dignitatis fuerit, de cætero dari aut præstari permittent aut tolerabunt; verum id publicè & directè prohibebunt, atque efficaciter impedient. Et si aliqua persona vel personæ cujuscunque status aut dignitatis fuerint, manens vel degens, manentes vel degentes infra dominia Fœderatarum Provinciarum, earumve potestates contra hujusmodi conventionem aliquid fecerit seu fecerint; quod tunc omnes & singulæ personæ taliter facientes, omnibus ejusmodi castris, oppidis, villis, prædiis, cæterisque locis, quæ illi vel eorum alter eo tempore habent vel habet, vel quocunque jure & titulo se habere prætendent aut prætendet, pro termino vitæ suæ exuentur & privabuntur. Pariter nullus rebellis, hostisve publicus Ordinum Fœderatarum Provinciarum in castra, oppida, portus, cæteraque loca, eorumve aliquod sive privilegio donatum, sive non donatum, quod quælibet persona vel personæ cujuscunque status aut dignitatis existat aut existant, quocunque jure aut titulo tenet aut tenent, possidebit vel possidebunt, infra Rempub. Angliæ vel Dominia ejus recipietur, vel à quacunque persona vel personis recipi inibique versari permittetur. Neque Respubl. Angliæ alicui hujusmodi Rebelli hostive publico in locis prædictis, in Navibus, militibus, pecuniis, commeatu, aut alio quocuuque modo auxilium, consilium, aut favorem per aliquam ejusmodi personam vel personas cujuscunque gradus sit, de cætero dari aut præstari permittet aut tolerabit; sed publicè & disertè prohibebit atque efficaciter impediet. Et si quis è popularibus Republ. Anglicæ, vel infra illius potestates, contra hujusmodi conventionem quidquam fecerit vel attentaverit, omnes & singulæ personæ taliter facientes, omnibus istiusmodi castris, oppidis, villis, prædiis, cæterisque locis, quæ illi vel eorum alter id temporis habent aut habet, vel quocunque sive seu titulo se haberc prætendent aut prætendet, pari modo pro termino vitæ suæ exuentur & privabuntur.

XII. Item,

XII.

Item, quod Respubica Angliæ, populusque Anglicanus, & omnes ejus Reipubl: incolæ; item prædictæ Fœderatæ Provinciæ, earumque populus & incolæ cujuscunque ordinis & conditionis fuerint, ad sese mutuò rebus omnibus humaniter atque amicè tractandum obligabuntur, uti terrâ vel aquâ alterutrius regiones, oppida, pagos, sive muro incincta seu non incincta, sive munita seu non munita, portus etiam & universam partis utriusque ditionem in Europa liberè & securè adire possint, in iisque versari & commorari quandiu voluerint, ibique sine ullo impedimento commeatum suis usibus quantum necesse erit coëmere, atque etiam negotiari & mercaturam facere, quocumque mercium genere ipsis videbitur, easque advehere suo arbitratu, aut exportare, dummodo quæ statuta sunt portoria solvant: salvis etiam alterutrius pariter Reipub: legibus & statutis omnibus. Ita tamen ut Populus & incolæ utriusque partis commercium suum exercentes in alterutrius regionibus & ditionibus non obligentur in posterum plus portorii, sensus, vectigalium, aut aliorum tributorum solvere, quàm pro rata proportione quam alii extranei solvunt in iisdem locis mercaturam exercentes.

XIII.

Item, quod Naves & Navigia dictarum Fœderatarum Provinciarum tam bellica & ad hostium vim propulsandam instructa, quàm alia, quæ alicui è navibus bellicis hujus Reipub: *in Maribus Britannicis* obviam dederint, vexillum suum è mali vertice detrahent & supremum velum dimittent, eo modo quo ullis retrò temporibus sub quocunque anteriori Regimine unquam observatum fuit.

XIV.

Item, in majorem commercij & navigationis libertatem conventum & conclusum est, quod neutra dictarum Rerumpub: in portus suos, urbes, & oppida recipiet, aut sinet ut ullus ex populo & incolis alterutrius, recipiat piratas aut prædones, iisve hospitium, auxilium, aut commeatum præbeat: verùm operam dabit ut prædicti piratæ & prædones earumve piratarum participes, conscii & adjutores, in aliorum terrorem investigentur, capiantur, & merito supplicio puniantur; omnesque naves, bona, & merces piraticæ ab iis captæ, atque in portus alterutrius Reipub: advectæ, quæ quidem inveniri poterunt, imò etiamsi venditæ sint, justis dominis restituentur, aut satisfactio dabitur vel earum dominis, vel iis qui per literas procurationis eas res vendicaverint, modò jus domini debitis ex lege probationibus in curia causarum maritimarum appareat.

XV. Item,

XV.

Item si alterutra Rerumpub: Angliæ & Fœderati Belgii ullum fœdus, amicitiam, consœderationem, aut necessitudinem cum aliis quibuscunque Regibus, Rebuspub: Principibus, aut Statibus contrahet aut paciscetur, una alteram ejusque dominia in iis eorumve quolibet comprehendet, si comprehendi voluerit, atque de omnibus istiusmodi amicitiæ & consœderationis tractatibus alterum certiorem reddet.

XVI.

Item, quod si acciderit, ut quam diu Fœdus, Amicitia & Societas hæc duraverit, ab ullo ex populo aut incolis alterutrius partis contra hoc fœdus aut ullum ejus membrum, mari, terrâ, aut aquis dulcibus quidquam fiat aut tentetur, Amicitia hæc, Fœdus & Societas inter has nationes non idcirco interrumpentur aut infringetur, verum integra nihilominus perstabunt, vimque suam plenariam obtinebunt: tantummodo illi ipsi, qui contra Fœdus prædictum commiserint, singuli punientur, & nemo alius: justitiaque reddetur & satisfactio dabitur illis omnibus quorum id interest, ab iis omnibus qui terra, mari, aut aliis aquis contra hoc Fœdus quidquam commiserint ulla in parte *Europæ* ubivis locorum intra *Fretum Gaditanum*, sive in *America* vel per *Africæ Littora*, ullisive in terris, insulis, æquoribus, æstuariis, sinibus, fluminibus, ullisve in locis cis *Caput Bonæ Spei* intra anni spatium quàm institia postulabitur. In omnibus autem uti supra dictum est, ultra prædictum *Caput* locis intra Menses octodecim quàm justitia prædicto modo poscetur. Quod si verò Fœderis ruptores non comparuerint, neque se judicandos submiserint, neque satisfactionem dederint intra hoc vel illud temporis spatium pro loci longinquitate modò constitutum, prædicti illi utriusque partis hostes judicabuntur, earumque bona, facultates, & quicunque reditus publicabuntur, plenæque ac justæ satisfactioni impendenda erunt earum injuriarum, quæ ab ipsis illatæ sunt, ipsique præterea cum in alterutrius partis potestate fuerint, iis pœnis obnoxii erunt, quas suo quisque crimine commeruerit.

XVII.

Item, quod populares Reipubl: Angliæ, quique sub ejus ditione fuerint, possint liberè, tutè ac secure in Fœderati Belgii Provinciis & singulis suis ditionibus in Europa perque eas terrâ vel aquâ ad ulla in iis loca vel ultra eas iter facere, perque ulla earum oppida, præsidia, munimenta transire, quæ illis in locis Fœderatarum Belgii Provinciarum, aut alibi in earum ditionibus in Europa sunt vel erunt, mercaturam in omnibus illis locis facientes, eorumque negotiatores, institores, famulive, armati sive inermes (armati autem non amplius quadraginta simul;) tam sine bonis suis & mercimoniis, quam cum iis, quocunque ire voluerint: poterit item populus & incolæ Fœderatarum Belgii Provinciarnm eadem libertate frui in omnibus Reipubl: Angliæ ditionibus in Europa: dummodo in hujusmodi commercio & mercatura singuli alterutrius Reipub: legibus & statutis utrimque pareant moremque gerant.

Item

XVIII.

Item, si naves Mercatoriæ unius aut alterius subditorum per tempestatem, vel piratas, vel aliam quamcunque necessitatem portum unius vel alterius Dominii intrent, inde securè & liberè recedant cum navibus & mercioniis absque aliqua vectigalium aut aliorum jurium solutione; ita tamen ut onus non distrahant aut divendant, aut venale quicquam proponant; nec molestiæ qualicunque aut visitationi subjicientur, modo nec personas aliquas, nec merces in navem receperint, aut quidquam egerint contra leges statuta, aut consuetudines ejus loci ubi portus, uti præmissum est, intraverint.

XIX.

Item, quod Mercatores, naucleri, Gubernatores, & nautæ alterutrius Reipub. earumve naves, bona, aut mercimonia in terris, portubus, navium stationibus, aut fluminibus alterius non prehendentur, vel sub arresto detinebuntur ex edicto quovis generali aut speciali, sive ad bellum, sive ad quemlibet alium usum; nisi summa necessitate id cogente; justa etiam satisfactione ob id datâ: ita tamen ut detentionibus & arrestationibus quæ ex jure & legibus alterutrius reipub. rectè atque ordine fiunt, nihil hinc derogatum sit.

XX.

Item, uti Mercatores utrinque, eorum institores & famuli, atque etiam naucleri aliique nautæ tam eundo quàm redeundo navibus per maria aliasque aquas, quàm in portubus alterutrius aut in terram egressi, sui suorumque bonorum defendendi causa, omne genus arma tam offensiva quam defensiva gestent utanturque: verum ubi ad sua quisque hospitia ac diversoria pervenerit, ibi arma sua dedeponet ac relinquet, donec rursus ad navem se receperit, aut eò commeare velit.

XXI.

Item, quod naves præsidiariæ seu bellicæ alterutrius Reipub. quamcumque in mari navem aut naves Mercatorias, quæ ad alteram vel alterius populum aut incolas, aut ad ullos sociorum hoc Fœdere comprehensos pertinuerint, quæ eundem cursum tenuerint, idemve iter fecerint, obviam habentes, aut assequentes, præsidio esse, easque defendere tenebuntur, quamdiu eundem cursum tenuerint, contra omnes & singulos qui eas vi adorientur.

XXII.

Item, si qua navis aut naves, quæ populi aut incolarum alterutrius Reipub, aut Neutrales alicujus fuerint, in alterutrius portubus à quovis tertio capiantur. qui ex populo aut incolis alterutrius Reipub: non sit, illi quorum in portu, aut quacunque ditione prædictæ naves, captæ fuerint, pariter cum altera parte dare

 operam

operam tenebuntur in prædictis nave vel navibus insequendis & reducendis, suisque dominis reddendis: verum hoc totum fiet dominorum impensis, aut eorum quorum id interest.

XXIII.

Item, quod scrutatores, cæteriq; id genus officiales ex utraq; parte ad normam legum alterutrius Reipublicæ se e dirigent, neque plus imponent, exigentve, quàm per auctoritatem sibi commissam, & accepta mandata licuerit.

XXIV.

Item, si qua injuria ab alterutra Repub. ejusve populo aut incolis, alterius populo aut incolis illata sit, sive contra ullos hujus Fœderis Articulos, sive contra jus commune, uti nullæ literæ repressaliæ, mercæ, aut contramercæ ab alterutra concedantur, donec justitia prius juxta leges ordinarias postuletur. Sin autem illic justitia vel denegetur vel in longum protrahatur, tum uti summus ejus Reipub. Magistratus sive ejus delegati, cujus populus & incolæ injuria affecti sunt, ab illa altera Repub. in qua justitia, ut supra dictum est, denegatur aut differtur, aut ab illa potestate quæ hujusmodi postulatis audiendis constituta erit, publicè justitiam postulent, ut omnes ejusmodi lites vel amicè componantur, vel ordinario legum processu. Sin autem mora adhuc interposita erit, neque jus reddetur neque satisfactio dabitur intra tres menses quàm hujusmodi postulatio lata fuerit, tum demum uti literæ repressaliæ, mercæ, vel contramercæ concedantur.

XXV.

Item, quod illi qui specialia diplomata aut commissiones ab alterutra Reipub. obtinuerint, priusquam illa diplomata accipiant coram eo judice qui ea ipsis exhibebit, sufficientem fiduciarum cautionem interponent per ejusmodi homines qui respondendo pares sunt, & non ejus navis socij aut participes, se nullum damnum aut injuriam alterutrius populo aut incolis illaturos.

XXVI.

Item conventum & concordatum est, quod utriusque partis populo ad portus utriusque liber semper erit accessus, in iisdem commorari, & inde rursus recedere liberum ei licitumque erit, non solum cum navibus Mercatoriis & oneratis, sed & cum navibus bellicis, sive ad Rempub. spectent sive eorum sunt qui specialia diplomata obtinuerint, sive tempestatis vi, aut maris periculo intraverint, sive ut naves reparent, aut commeatum coëmant, modo octonarium navium bellicarum numerum non excedant si sua sponte intraverint, nec diutius in portubus, aut circa portus hæreant, quam ad navium reparationem, coëmenda victualia aliasve necessitates fuerit necessè: Et si major navium bellicarum numerus, dato occasione, ad ejusmodo portus velit accedere, eos intrare nequaquam

quam erit licitum, nisi prius impetratâ ab iis veniâ ad quos portus illi prædicti pertinuerint, nisi tempestate compulsæ fuerint, quô maris pericula effugerent: Quod cum accidet, Præfectum ejus loci, aut Summum Magistratum statim de causa sui adventus certiorem facient, nec diutius ibi hærebunt, quàm illis à Præfecto aut Summo Magistratu permissum erit: nec in iis portubus commorantes hostile aliquid aut quicquam in præjudicium eorum molientur.

XXVII.

Item, conventum est, ut supra, quod Domini Ordines Generales uniti Belgii curabunt, ut justitia fiat in eos, qui perpetratores aut participes erant homicidij Anglorum in Amboyna, quod Respub. Angliæ ita placuit qualificare, si modo aliquis eorum superstes erit.

XXVIII.

Item, quando quidem naves & bona quædam Anglorum prehensa & detenta fuerint in dominiis Regis Daniæ à decimo octavo die May Anno 1652. utrinque conventum, conventum, conclusum & concordatum est, atque Ordines Generales sese obligarunt, quemadmodum & his præsentibus sese obligant, quod omnia & singula naves & bona detenta, uti prædictum est, & in specie adhuc manentia, una cum vero & justo pretio eorum quæ divendita, sub ducta, seu aliter disposita sunt, intra quatuordecim dies post appulsum mercatorum & naucleorum quorum interest, vel procuratorum suorum, qui ea recipiant, restituentur: atque etiam damna quæ ex eadem detentione Anglis prædictis illata sunt, compensabuntur, prout de iis judicatum fuerint ab *Edovardo Winslow*, *Iacobo Russel*, *Iohanne Bex*, *&* *Gulielmo vander Cruyssen*, Arbitris indifferenter electis tam à parte Celsitudinis suæ, quam dictorum Ordinum Generalium (de cujus Arbitrii forma seu instrumento jam conventum est) ad examinanda & determinenda postulata mercatorum, naucleorum, proprietariorum, ad quos dictæ naves, bona, & damna pertinent: Qui dicti Arbitri, in Auri fabrorum aula (vulgò *Gould-smiths-hal*) hic Londini vicesimo septimo proximi Junij Stijl. vet. convenient, vel citius si fieri poterit: Atque eodem die solemne juramentum suscipient coram Judicibus supremæ Curiæ Admiralitatis Angliæ, se omni respectui & relationi utriusque Status, & privati cujusque commodo renunciaturos: Atque insuper quod prædicti Arbitri à primo die Augusti proxime futuri, nisi prius consenserint, in camera separatim ab omnibus aliis tantisper claudentur, absque foco, candela, cibo, potu aliove sustentaculo, donec de rebus prædictis ad se relatis consenserint: Quæque sententia ab iis lata fuerit, utramque partem devinciet & obligabit. Atque Ordines Generales Fœderatarum Provinciarum ad eandem præstandam his præsentibus sese firmiter obligant & devinciunt; nec non ad illam pecuniæ summam, quæ à dictis Arbirriis adjudicabitur solvendum hic Londini, in usum dictorum Proprietariorum, tali personæ vel personis, quam vel quas Celsitudo Sua nominaverit, intra viginti quinque dies post adjudicationem

illam factam: Et dicti Ordines Generales summam quinquies mille librarum Anglicarum intra duos dies postquam instrumenta Ratificationis dictorum Articulorum Pacis mutuò extradita erunt, hic Londini pendent, versus sumptus à Mercatoribus, naucleis, vel procuratoribus suis ex itinere in Daniam faciendos; & summam vicies mille thalerorum Imperialium, sive Rixdallers, talibus personis quas Celsitudo Sua nominaverit, intra sex dies postquam eæ personæ illic appulerint in mercatorum, nauclerorum, & proprietariorum usum, ad naves suas reficiendas, & in reditum suum instruendas: Quæ prædictæ summæ in partem solutionis cedent istius summæ quæ laudo Arbitrorum prædictorum continebitur. Quodq; fiduciaria cautio & securitas dabitur (de cujus cautionis forma jam conventum est) à sufficientibus viris qui respondendo pares sunt, hic Londini degentibus, sese in summam centum & quadraginta mille librarum monetæ Angliæ obligantibus (cujus obligationis syngrapha, una cum instrumento ratificationis tradetur) quod restitutio secundum quod prædictum est, fiet, quodque submissio & solutio tam viginti mille Thalerorum Imperialium quàm summæ aliorumque, quæ, uti prædictum est, adjudicata erunt, à parte sua præstabitur. Et si à parte Dominorum Ordinum Generalium omnes vel aliquæ prædictæ conditiones non efficaciter & realiter præstentur modo & tempore præstitutis, tunc pœna dictæ obligationis exigetur, & dicta summa centum & quadraginta mille librarum monetæ Angliæ tali personæ vel personis solvetur, quam vel quas Celsitudo Sua nominaverit, unde mercatorum, nauclerorum & proprietariorum damna resarciantur.

XXIX.

Item, cum nonnullæ lites & quæstiones inciderint inter Rempub. Angliæ & Regem Daniæ ratione detentionis navium & bonorum in priore Articulo nominatorum: atque Ordines Generales Fœderatarum Provinciarum Naves & Bona prædicta restituenda in se receperint, & fiduciariam cautionem pro eadem restitutione & solutionem damnorum juxta quod in priore Articulo præfinitum est, interponere consenserint, conventum, conclusum & concordatum est, quod his rite factis & præstitis, omnes quæstiones, lites, injuriæ atque hostilitates inter dictam Rempub. & Regem Daniæ ratione dictæ detentionis cessabunt, & perpetuæ oblivioni tradentur, ita ut dictus Rex cum Regnis & Dominiis suis in hoc tractatu & confœderatione tanquam Amicus, comprehendetur, eo modo quo in eandem Amicitiam & Affinitatem cum utraque Repub. restituatur qua prius erat ante dictam detentionem, & quasi nunquam ea intervenisset: Nec non & Deputati ejus & Legati consimili honore admittentur, quo Deputati & Legati aliorum Statuum qui Amicitia conjuncti sunt.

XXX.

Item conventum est, ut supra, quod Commissarii utrinque quatuor tempore quo ratihabitiones extrahendæ sunt, nominabuntur, qui ad decimum octavum Mensis Maji proximè Stilo Anglico, hic Londini conveniant, qui eodem tempore instructi atque autoritate muniti erunt, quemadmodum hisce præsentibus instruuntur, & ea autoritate muniuntur, ut omnes eas injurias eaque damna examinent

minent & definiant, quæ Anno millesimo sexcentesimo undecimo, & deinceps, usque ad decimum octavum Maji Anni 1652. Stili Anglici tam in Indiis Orientalibus, quàm in Groenlandia, Moscovia, Brasilia, vel ubivis locorum, pars una ab altera se pertulisse causatur; & quorum omnium particularia ante præscriptum diem decimum octavum Maji prædictis Commissariis ita nominatis exhibebuntur, eâ cum restrictione ut post præfatum diem nullæ omnino novæ admittantur: Si autem præfati Commissarii de prædictis differentiis ita particularer scripto exhibitis & expressis, non conveniant intra trium Mensium spatium à præfato decimo octavo Maji die numerandum, quod eo casu prædictæ differentiæ submittentur, sicut & his præsentibus submittuntur judicio & arbitrio Cantonum Helvetiæ Protestantum, qui instrumento eo de quo simul cum hisce conventum est, requirentur, ut eo casu arbitrium illud assumant, & similes Commissarios in eundem finem delegent, ita instructos, ut post exspiratos illos tres Menses intra sex proximè sequentes de iis judicium ferant: Et quicquid ejusmodi Commissarii, aut major eorum pars, intra prædictos sex Menses determinaverint, utramque partem obligabit, & ritè perficietur.

XXXI.

Item conventum & conclusum est, quod utraque pars vere & firmiter observabit & executioni mandabit præsentem tractatum, omniaque & singula in eo contenta & comprehensa, atque eadem ab alterutrius populo, subditis & incolis observari & præstari efficaciter curabit.

XXXII.

Item, ad majorem cautelam & securitatem Pacis hujus & Confœderationis à parte Dominorum Ordinum Generalium Fœderatarum Provinciarum, earumque populo, sincere & bona fide præstandæ, conventum & conclusum est, sicuti & Domini Ordines Generales his præsentibus conveniunt, seque firmiter obligant & devinciunt, quod omnes & singuli quos aut quem, vel ipsi, vel Ordines Provinciarum quocunqne demum tempore eligent, constituent, aut præficient Capitaneum Generalium, Gubernatorem, seu Præsidem primarium, sive Stadhouder/Imperatorem exercituum seu militiæ in terra, vel Admiralium seu Prætorem Classium navium, copiarumve marinarum, obligabuntur & devincientur hunc Tractatum & omnia ejus Capitula juramento confirmare; itaque sancte & cum juramento spondere, se quantum possint, omnia ea religiose observaturos, & executioni, quoad eos spectat, mandaturos, & curaturos, ut ab aliis observentur & executioni mandentur.

XXXIII.

Item conventum, conclusum & concordatum est, quod præsens Tractatus, atque omnia & singula in eo contenta & conclusa, à dicto Domino Protectore, dictisq; Ordinibus Generalibus Fœderatarum Provinciarum per patentes utriusque

que partis literas sigillo magno munitas, debita & authentica forma: intra quindecim dies proxime insequentes (aut citius si fieri poterit) confirmabuntur & rati habebuntur, mutuaque instrumenta infra prædictum tempus hinc inde extradentur: nec non & Pax hæc & Confœderatio, statim à traditis & permutatis Instrumentis, forma & loco solitis, publicabitur; atque omnes hostilitatis actus hinc inde ab eo tempore cessabunt.

Tenor Commissionis ex parte Serenissimi Domini PROTECTORIS.

OLivarius *Dominus Protector Reipub. Angliæ, Scotiæ, & Hiberniæ, &c. Omnibus & singulis quorum interest, & ad quos præsentes literæ pervenerint, Salutem. Sciatis, quod cum Cels. ac Potentes Domini Ordines Generales Unitarum Provinciarum ad Nos miserint & legaverint Plenipotentiarios, suos & Legatos sufficienti autoritate ad id munitos & instructos, qui firmam Pacem, Unionem & Confœderationem Nobiscum ineant & paciscantur: Et Nos ex pio & Christiano hujus belli sensu, malorumque quæ inde sequutura sunt, non solum respectu Nationum eo involutarum, quæ omnibus Religionis & Humanitatis vinculis sibi invicem succurrere & savere tenentur: sed etiam respectu communis causæ rerumque Christiani orbis, sedulos & sinceros nostros conatus adhuc continuare cupientes, sicut nec ex ipsis Belli primordiis quicquid unquam à parte nostra defuit, quo non modo Bellum hoc componatur & finiatur, verùm etiam sincera & perpetua pax, fidaque Amicitia, intimiorque Affinitas inter Nos & Prædictos Ordines introducatur & stabiliatur: de probitate, fide, prudentia & circumspectione Dilectorum Nobis* Henrici Lavvrence, (*Domini Præsidis Consilii Nostri*) Johannis Lambert, , *Majoris Generalis exercituum hujus Reipublicæ:* Philippi *Vice-Comitis Lisle*; Gilberti Pickering, *Bar*[tti]. Edovardi Mountagu, *Armigeri*; Gualteri Strickland, *Armigeri, Dominorum Consilii Nostri, ad plenum persuasi, ipsos vel majorem eorum partem, cæteris absentibus aut impeditis, ex assensu Consilii Nostri, facimus, constituimus, atque his præsentibus ordinamus viros Nostros & indubitatos Commissarios Procuratores & Deputatos, dantes & concedentes eisdem vel majori eorum parti, tenore præsentium, plenariam auctoritatem facultatem & potestatem, generale & speciale mandatum, concludendi, paciscendi & stabiliendi pro Nobis & Successoribus Nostris, cum* Hieronymo van Beverninck; Guilielmo Nieuport, *Consiliario & Quæstore Generali Septentrionalis Hollandiæ, & Pensionario oppidi de Sciedam*; Allardo Petro Jongstal, *Ordinario Consiliario in Curia Iustitiæ pro Provincia Frisiæ, & Curatore Academiæ Franekeræ, in consessu Dominorum Ordinum Generalium Uniti Belgii Deputatis, ex parte Provinciarum Hollandiæ & Frisiæ Legatis Extraordinariis, & Plenipotentiariis à parte Ordinum*

Gene-

Generalium Fœderati Belgii, firmam inter Nos & prædictos Ordines Pacem, Affinitatem, Necessitudinem, Amicitiam, Commercium, & Intercursum: nec non concludendi & fideliter determinandi de & super omnibus causis, litibus, & querelis, quæ inter Nos & prædictos Ordines hinc inde pendere dignoscuntur, sub illis modis, capitulis, forma, promissionibus, cautionibus, & securitatibus, quas ad firmam conventorum observationem putaverint requirendas: Et quicquid prædicti Nostri Commissarii cum Legatis prædictis Dominorum Ordinum Generalium convenerint, concluserint, & concordaverint, Nos bona fide promittimus, Nos & Successores Nostros his præsentibus firmiter obligando id omne observare, præstare, firmum ratumque habere, quasi ipsi interessemus. In cujus rei testimonium has literas nostras patientes manu propria signavimus, iisque Magnum Sigillum Angliæ apponi fecimus. Dat. ex Alba Aula decimo quarto Martii, Anno 1653/4.

OLIVER P.

Copie de la Commission de la part des Seigneurs les ESTATS GENERAUX.

LEs *Estats Generaux des Provinces Unies du Païs-Bas, à tous ceux qui ces presentes verront, Salut. Sçavoir faisons comme ainsi soit que nous soyons touchez d'une juste desir, & volontè de contracter & convenir avec son Alteze le Seigneur Protecteur de la Republique d'Angleterre, Escosse, & Yrlande, une estroite, bonne, sincere, & mutuelle Amitié, Vnion, & Alliance, pour la defence & conservation de la liberté & franchise des deux Nations, en la Navigation & Commerce mutuel, ensemble les interests communs, contre tous ceux qui voudroyent entreprendre tant par Mer que par Terre de trombler l'un & l'autre Estat. C'est pourquoy nous desirons l'advancement de ce bon œuvre, avons trouvé necessaire d'envoyer vers Sa ditte Altesse le Seigneur de laditte Republique, les Sieurs* Hieronimus de Beverninck; Guillaume de Nieupoort, *Conseiller & Receveur General de la Nort-Hollande, Pensionaire de la ville de Sciedam;* Allart Pierre Jonghstal, *Conseiller Ordinaire dans la Cour de Frise, & Curateur de l'Academie à Franeker, Deputez en nostre assemblée de la part d'Hollande & Frise, Nos Ambassadeurs Extraordinaires: Et sçachans que pour faciliter leur negotiations, afin de les conduire au dessein & conclusion convenable aux bonnes intentions de l'une, & l'autre Republique: Et ayant besoing d'estre à ceste fin pourveus de plein*

plein pouvoir, authorité, commißion, & mandement ſpecial: Nous à ces cauſes deſirans prevenir & lever toute diſpute & contention qui ſe pourroit mouvoir ſur la ſuffiſance & validité de leur creance & authoriſation, donnons aux dits Seigneurs Nos Ambaſſadeurs extraordinaires, en vertu de ces preſentes, & à chacun d'eux en particulier, ſi per maladie ou autrement ils eſtoient empeſchez, d'intervenir tous trois au traité d'Vnion & Alliance, qui ſe fera, plein pouvoir de traicter, ſtipuler, convenir, accorder, & conclurre avec ſaditte Alteze le Seigneur Protecteur de laditte Republique d'Angleterre, Eſcoſſe, & Yrlande, ou avec les Seigneurs Commiſſaires qui ſeront Deputez de ſa part, laditte eſtroite alliance & amitié mutuelle entre les deux Nations; & de tout ce qui ſera ainſi negotié & conclu, faire ou paſſer tel ou tel inſtruments, contracts & promeſſes en bonne & deüe forme, & generalement faire en ce que deſſus, & en ces circumſtances & dependances tout ainſi que nous ferions ſi preſens y eſtions; jaçoit que la choſe requiert mandement plus ſpecial, qu'il n'eſtoit contenu en ces preſentes, par leſquels nous promettons ſincerement & de bonne foy avoir aggreable, tenir ferme & ſtabile à touſiours tout ce que par eux en ceſte qualité ſera fait, procuré, promis, convenu & accordé en ceſt endroit, l'obſerver, accomplir, & entretenir inviolablement, ſans jamais aller ny venir au contraire directement ou indirectement, en quelque ſorte & maniere que ce ſoit: mais le tout devoir ratifier ſi beſoing eſt, & d'en paſſer lettres & inſtruments en la meillieure forme que faire ſe pourra au contentement de ſa ditte Alteze le Seigneur Protecteur. Fait à la Haye en noſtre aſſemblée, ſous noſtre grand ſeau, paraphure & ſignature de noſtre Greffier le 19. Febrier 1654. eſtoit ſigné I. Moreignault, par ordonnance des dits Seigneurs Eſtats Generaux en l'abſence du Greffier. I. Spronſe.

In quorum omnium fidem & teſtimonium tam nos Commiſſarij Celſitudinis Suæ Domini Protectoris, quàm Legati Extraordinarii Dominorum Ordinum Generalium Fœderatarum Provinciarum, vi & vigore noſtrarum reſpective commiſſionum & procurationum præſentem tractatum manu propria ſubſignavimus, & ſigillis noſtris manualibus munivimus. Actum Weſtmonaſterij quinto die Aprilis Anno milleſimo, ſexcenteſimo, quinquingeſimo quarto.

He. Lawrence præſ. (L.S.)	*Lambert* (L.S.)	*E. Montagu* (L.S.)
Liſle (L.S.)	*Gil. Pickering* (L.S.)	*VV. Strickland* (L.S.)
H. Bevering (L.S.)	*VV. Nypoort* (L.S.)	*A. B. Iongſtal* (L.S.)